

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 90192509-210.09-5349
Konu : AB Hibeleri

13/03/2019

Bakanlığımıza intikal eden bilgi ve belgeler ile Sayıştay Başkanlığının 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda ve Dışişleri Bakanlığından (Avrupa Birliğı Başkanlığı) alınan muhtelif yazılarda, Avrupa Birliğı ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik (Yönetmelik) çerçevesinde yapılan iş ve işlemlerde muhtelif konularda sıkıntılar yaşandığı anlaşılmış olup anılan Yönetmeliğın “Yetki” başlıklı 18 inci maddesinde yer alan “(1) Bu Yönetmeliğın uygulanması sırasında doğabilecek tereddütleri gidermeye ve gerektiğinde düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.” hüküm kapsamında aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun görülmüştür.

Bilindiğı üzere Yönetmelikte, kapsam dâhilindeki kamu idarelerine aktarılan hibe niteliğindeki tutarların *uluslararası anlaşma hükümleri saklı kalmak kaydıyla*, izlenmesi, harcanması ve muhasebeleştirmesine ilişkin hususların belirlenmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

Yönetmelikte, proje yürütücüsünün; proje sözleşmesinde belirtilen ve kamu idaresi tarafından projenin yürütölmesinden doğrudan yetkili ve sorumlu kılınan ve proje kapsamında yapılacak harcamalar için harcama yetkisine sahip olan memuru, diğer kamu görevlisini veya iş sözleşmesine göre çalıştırılan görevli veya görevlileri ifade ettiğı, projeye yönelik her türlü harcamanın, *proje yürütücüsünün vereceğı talimat üzerine* proje özel hesaplarını tutan muhasebe birimi tarafından proje kapsamında açılan banka hesabından yapılacağı, *proje yürütücüsünün*, harcamaların proje şartları ve amaçlarına uygun, etkin ve verimli olarak kullanılmasından, kamu idaresine ve kaynağı sağlayan kuruluşa hesabını vermekten, proje kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmamasından doğacak *her türlü zararın tazmininden sorumlu olduğı*, proje kapsamında verilecek avansların ve yapılacak ödemelerin, proje yürütücüsünün karar veya talimatı çerçevesinde *sınırlamaya tabi olmaksızın yapılacağı*, mal veya hizmet alımı için verilecek avansların proje mutemedine verileceğı ve mutemet görevlendirilmesine ilişkin yazıda, mal veya hizmetin ne kadar süre içinde alınacağı ve *avansın hangi süre içinde mahsup edileceğinin belirtileceğı*, proje yürütücüsünün de, avans kullanabileceğı, temin edilen hibeler ve bu hibelerden yapılacak ödemelere ilişkin

belgelerin asıllarının, gerektiğinde projenin denetimi ile görevli denetçiye verilmek üzere harcama birimi tarafından, *onaylı suretlerinin ise* projenin ödemelerini gerçekleştiren *muhasabe birimi* tarafından, muhasebeleştirme belgesine ekli olarak düzenli bir şekilde muhafaza edileceği, yapılacak mal veya hizmet alımlarına ilişkin ödemelerde, ödeme karşılığında alınan fatura veya fatura yerine geçen belge, ücret bordrosu gibi belgelerin bağlanmasının esas olduğu, bunun dışında Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümlerinin *kıyasen* uygulanacağı, harcamanın türüne göre, *zorunlu hallerde bu belgeler dışında harcamaya ilişkin diğer belgelerin de kullanılabileceği*, bu belgelerin içeriğinden ve doğruluğundan *harcamayı gerçekleştirenlerin sorumlu olduğu*, hibe karşılığı proje hesabını tutan *muhasabe yetkilisinin sorumluluğunun*, giderlerin kanıtlayıcı belgelere dayanılarak doğru şekilde *muhasabeleştirilmesi*, evrakların denetime sunulmak üzere *saklanması ve raporlanması ile sınırlı olduğu* belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri doğrultusunda; *proje yürütücüsü*, harcamaların proje şartları ve amaçlarına uygun, etkin ve verimli olarak kullanılmasından, kamu idaresine ve kaynağı sağlayan kuruluşa hesabını vermekten, proje kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmamasından doğacak her türlü zararın tazmininden sorumlu iken proje hesabını tutan *muhasabe yetkilisinin sorumluluğu*, giderlerin kanıtlayıcı belgelere dayanılarak doğru şekilde muhasabeleştirilmesi, evrakların denetime sunulmak üzere saklanması ve raporlanması ile sınırlı olduğundan uluslararası anlaşma hükümleri saklı kalmak kaydıyla;

a) Aktarılan hibe tutarlarına dair tüm iş ve işlemler muhasabe kayıtlarında izlenecek ve projeye ilişkin banka hesabından, sadece muhasabe biriminin yazılı talimatı doğrultusunda işlem yapılacak olup bu hususta ilgili banka şubeleri yazı ile bilgilendirilecektir.

b) Proje yürütücüsünün, mal veya hizmeti ne kadar süre içinde alacağı ve avansı hangi süre içinde mahsup edeceğini belirttiği yazılı bildirim çerçevesinde talep ettiği avans tutarı, muhasabe birimlerince herhangi bir *tutar ve süre sınırlamasına tabi olmaksızın* 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı kullanılarak proje kapsamında açılan banka hesabından ödenecektir. Bu aşamada proje yürütücüsünden ayrıca davet mektubu ve Türkçe çevirisi vb. belgeler talep edilmeyecektir.

c) Yapılacak ödemelere ilişkin belgelerin *onaylı suretlerinin* muhasabe birimine teslim edilmesi gerekmektedir.

ç) Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinin “Uygulama ve kullanılacak araçlar” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre; anlaşmalardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla söz konusu projelere ilişkin hesaplar sadece Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya muhabiri olan bankada (2019 yılı için T.C. Ziraat Bankası A.Ş.) açılacaktır. Daha önce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya muhabiri olan banka dışındaki hesaplarda yer alan tutarlar ise proje

yürütücüsünün muhasebe birimine bildireceği yazılı bildirim sonrasında açılacak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya muhabiri olan banka hesabına aktarılacaktır.

d) Kanıtlayıcı belgelerin içeriğinden ve doğruluğundan harcamayı gerçekleştirenler sorumlu olduğundan, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları kapsamında yürütülen projelerin harcama usulleri ve harcamaya ilişkin kanıtlayıcı belgelerin sunumunun ilgili program kuralları çerçevesinde belirlendiği ve uluslararası anlaşmalar doğrultusunda uygulanmakta olan program kurallarına göre harcama kalemleri için fatura veya fatura yerine geçen belgeler yerine *katılımcı listesi, katılım sertifikası ve personel zaman çizelgesi vb. destekleyici belgeler de, proje yürütücüsü tarafından yazılı olarak muhasebe birimine bildirilmesi durumunda kanıtlayıcı belge olarak kabul edilecektir.* Kanıtlayıcı belgelerden yabancı dilde düzenlenmiş olanların ise idarelerince veya proje yürütücüsünce onaylı Türkçe tercümeleri ödeme belgesine bağlanacaktır.

e) Projeye ilişkin harcamaların geçerli olabilmesi için bu harcamaların proje süresi içinde yapılmış olması ve harcama belgelerinin de bu süre içinde düzenlenmiş olması gerekir. Sözleşme daha sonraki bir tarihte imzalanmış olsa bile sözleşmede belirtilen proje başlangıç ve bitiş tarihleri arasında yapılan harcamalar geçerli olmakla beraber *yapılan harcamaların proje süresi içinde olması proje yürütücülerinin kontrolü ve sorumluluğu altında olduğundan muhasebe birimlerince bu hususta başkaca bir işlem yapılmayacaktır.*

f) Yönetmeliğin “Muhasebeleştirme işlemlerinde kullanılacak kur” başlıklı 11 inci maddesine göre avansların mahsubunda avans ödemesinin yapıldığı tarihteki ve diğer işlemlerde ise işlemin yapıldığı tarihteki özel hesabın bulunduğu bankanın döviz alış kuru esas alınacağından ilgisinden, fatura vb. belgeler üzerine kur tutarı ve tarihi vb. notlar alması talep edilmeyecektir.

g) Proje kapsamında yapılacak seyahatlere ilişkin gündelikler varsa proje sözleşmesinde belirtilen hükümlere göre ödeneceğinden ve proje yürütücüsü, kamu idaresi tarafından projenin yürütülmesinden doğrudan yetkili ve sorumlu olduğundan proje yürütücüsünün yazılı olarak muhasebe birimine bildireceği gündelik tutarları hak sahiplerine ödenecek olup muhasebe birimlerince bu hususta başkaca bir işlem yapılmayacaktır.

h) Gelir İdaresi Başkanlığından alınan 24/12/2018 tarihli ve 170333 sayılı mütalaa yazısında; sözleşme makamı ile birlik yüklenicisi arasında imzalanan birlik sözleşmesi ve bu sözleşme kapsamında düzenlenen kâğıtların doğrudan bu sözleşmelerle sınırlı olmak üzere damga vergisinden istisna olduğu, birlik sözleşmesi kapsamında yürütülen projeler bazında istihdam edilen sözleşmeli personele münhasıran bu projeler kapsamında ve projelerin bütçesinden yapılan ücret ödemelerine ilişkin düzenlenecek kâğıtlara, proje bütçesinden ödenen tutar ve proje süresi ile sınırlı olmak üzere ve Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçeve Anlaşmasının 1 Sıra Nolu Genel Tebliğindeki diğer hükümlere uyulması şartıyla damga vergisi istisnası uygulanabileceği ancak bu kapsamda yer almayan

sözleşmeli personele ilişkin istisna uygulanamayacağı, diğer taraftan memurlara (proje kapsamında çalışanlar dâhil) yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtlarda ise damga vergisi istisnası uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Bilgilerini ve İliniz dâhilindeki muhasebe birimlerine gerekli duyurunun yapılması hususunda gereğini arz ve rica ederim.

(e-İmzalıdır)

Yunus ELİTAŞ
Bakan a.
Genel Müdür V.

DAĞITIM :

Gereği:
81 İl Valiliğine (Defterdarlık)
Merkez Saymanlık Müdürlüklerine

Bilgi:
Milli Eğitim Bakanlığına
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)
Dışişleri Bakanlığına
(Avrupa Birliği Başkanlığı)